प्रकृतिः पाठयति।

"प्रकृतेः यत् आवरणं तदेव पर्यावरणं" इति कथ्यते। अस्माकं प्रकृतिः नानावैभवेन सुसंपन्ना भवति। प्रकृतिः भूमेः वरदानः भवति। सा अस्माकं माता भवति। ~~प्रति~~ प्रकृतिमनोहारितां पश्य अनेकाः कवयः विविधानि कृतयः विरजन्ति।

"श्यामसुन्दरकेरकेदारभूमि" इति गीतम् सम्यक प्रकृतिवर्णनां करोति। सस्यलतादीनां पशुपक्षिणां च सुसंपन्नम् भवति प्रकृतिः। अस्माकं प्रकृतिमनोहारितां द्रष्टुं विभिन्नदेशवासिनां अत्र आगच्छन्ति। तत् महोत्तरं कार्यः भवति। अस्माकं प्रकृतिः सर्ववैविध्येन शोभन्ते।

"प्रकृतिः अस्माकं माता", "अन्तरीक्षं संरक्षयतु" इत्यादीनि यजुर्वेदवाक्यानि प्रकृतेः महत्वं उद्बोधयन्ति ।

"माता भूमि पुत्रोयं पृथिव्या" इति शतपथब्राह्मणवाक्यं माता, भूमि, पृथ्विः च वर्णनां करोति । अष्टादशपुराणस्य कर्ता कृष्णद्वैपायनन् महाभागस्य पुस्तके न केवलं चरित्रेषु किन्तु परिस्थितिसंरक्षणेषु अपि वदन्ते । चिरपुरातनकाले अस्मकं पूर्विकाः प्रकृतिसंरक्षण विषये दत्तश्रद्धाः आसन् । ते वृक्षां परिपालयन्ति स्म ।

अस्माकं संस्कारं अतिप्राचीनं भवति । चतुर्वेदेषु सुसंपन्नं भवति संस्कृतभाषा । चतुर्वेदाः प्रकृतिसंरक्षणस्य आवश्यकता

सम्यक् विवृणोति । वेदकालात्
आरभ्य पारिस्थितिक विषये
अद्य वयं दत्तश्रद्धाः भवन्ति ।

"प्रकृतेः परिणामः अनिवार्यम् भवति"
जीवशास्त्रस्यपिता "अरिस्टोट्ल"
महाशयस्य वचने प्रकृत्यायाः
परिणामं अनिवार्यम् भवति इति
सः कथयति । इत्यपि अनेकानि
प्रकृत्यधिष्ठितानि वचनानि वयं
द्रष्टुं शक्यन्ते ।

परिस्थितिविज्ञानशास्त्रः
अद्य "इक्कोलजी" (ecology) नामकेन
प्रसिद्धः भवति । तस्य पिता
भवति "ऐणस्ट हान्कैम" नामकेयं
जर्मन् शास्त्रज्ञः । अद्य
परिस्थितिविज्ञानाः उन्नतिं प्राप्तः ।
"जून 5 पर्यावरणदिनम् भवति ।

~~प्रकृते:~~ प्रकृतिसंरक्षणस्य आवश्यकता पर्यावरणदिनं उद्बोधयति ।
2019 तमे वर्षस्य परिस्थितिदिनसन्देश: भवति " बीट एयर पोलूषन (Beat Airpolution)।
तत् सन्देश: परिसंरक्षणस्य आवश्यकता उद्बोधयति ।

अद्य नूतनकाल: भवति । युवजननायाः काल: । प्रकृत्यायाः अर्थः न ज्ञातः भवति ते । अद्य पारिस्थितविषय: एक: सामूहिकप्रतिबद्धता भवन्ति । जना: परिस्थितिसंरक्षणे न उत्सुक: भवन्ति । ते स्वस्य जीवनाय प्रतिदिनम् परिश्रमं करोति । मानवानां स्वार्थतात्पर्य: परिस्थिति विषये ते प्रकटयन्ते । प्रकृते: लभ्यमान: ~~सर्वे~~ वस्तूनां अपहृत्य ते धनसमाहरणं कुर्वन्ते ।

प्रलयजले दशलक्षाः मानवाः,
जीविनः च मारितः ।
वयनाट् जिल्लायां पुत्तुमले,
मलप्पुरं जिल्लायां कवलप्पारायां
प्रकृत्याः संहारताण्डवः वयं
दूरदर्शने, पत्रे च दृश्यमाः ।
एतत् प्रकृत्यायाः प्रतिषेधः ।
~~इ~~ प्रकृतिः अस्माकं पाठयति ।
प्रकृतिनाशनं करोतुं अस्माकं
प्रकृत्याः प्रतिकारः इत्नप्रकारः
भवति। बन्धुजनानि मारितः
जनाः एकः भवति । यस्मिन
समये वयं चिन्तनं कृतः ।
वृक्षनाशनं, करोतितुं समये
~~वृक्ष~~ प्रकृतिः अपि एककः भवति।
तस्य बन्धुजनः भवति वृक्षाः।
प्रलयस्य पाठः अद्य अपि
मानवाः चिन्ते वर्तन्ते ।

किम् वा जनाः करोति ? सर्वे मानवाः अत्याग्रहस्यफलः। वृक्षाः नाशनं कृत्वा ते गृहं निर्माणनम् करोति। परिस्थितिलोलप्रदेशाः ते प्रतिदिनम् नाशनं करोति। अद्य प्रकृतिः नास्ति। सर्वं नाशयति। कारणं किं ? कारणं मानवाः। इदानीं परिष्कृतविभागस्य चूषणेन प्रकृतिः मारिताः। वयं मारिताः। अद्य सस्यलदादीनि पशुपक्षिणः भुमुखे न सन्ति। ते भुमुखे अप्रत्यक्षः भवन्ति। भुमुखे नाशनं कृत्वा सस्यलादीनां पशुपक्षिणां च विवरः लोकआरोग्य-सघटनायां "रेट डाटा बुक्क्" (Red data) नामकेयम् पुस्तके प्रसिद्धीकरणं करोति। तत् पुस्तकस्य विवरणं अधिकृत्य

दशलक्षाः जीवजालाः अद्य भूमुखे अप्रत्यक्षाः। "डोडो" नामकेयम् पक्षिणः भूमुखे अद्य न वर्तते। "रेच्चल कल्सन" नामकेयं परिस्थितिशास्त्रज्ञा तस्य निशब्दवसन्तम् (silent spring) नामकेयं पुस्तके प्रकृतिसंरक्षणस्य आवश्यकता वर्णयति।

ईश्वरस्य प्रदेशः इति कथते अस्माकं केरले २०२८, २९ तमे वर्षे अतिभीकर-जलोत्सवः आसीत्। प्रकृत्यायाः संहारताण्डवः वयं दृश्यः। सर्वे भीतः भवति। प्रभूतानि प्रदेशानि प्रलयजले मग्नानि। सर्वेषां गृहं त्यज्य दुरिताश्वासकेन्द्रे प्राप्तः। ते स्वार्थतां तिरस्कृत्य ऐक्येन प्रलयस्य अभिमुखीकरणम् कृतः।

तापः वर्धते, कालावस्थायाः व्यतियानं, अकालात् आगतः वृष्टिः, एवं विधि वृष्टिमधिकृत्य कथनं परिभवं च वयं द्रष्टुं शक्यते।

लोकस्य वैविध्यस्य कारणं भवति "आमज़ोण वनः"। नवतिः राज्ये विस्तृतिं प्राप्य तस्य वनस्य प्रधानाकर्षना भवति तस्य वैविध्यः। अद्य तत् वनः नाशनं करोति। मानवानां स्वार्थेण वनस्य वैविध्यम् प्रतिदिनम् नष्टयति। वनस्य परिपालकः भवति पौलो पौलीन्यो (Paulo Paulinyo)। मानावाः पौलो पौलीन्यां मारिता। तत्र कष्टमेव। मानवाः किं वा करोति?

~~अद्य~~ अद्य दृश्यमानः कालावस्था व्यतियानः, आगोलतापः कारणं मानवाः भवन्ति।

"दशकूपसमावापि दशवापि समो ह्रदः
दशह्रदसमो पुत्रः दशपुत्रसमो द्रुमः"
मत्स्य पुराणे दृश्यमानः एतन् श्लोके वृक्षाणां महिमां उद्घोषयन्ति। "पञ्चमाम्रवृक्ष रोपयितुं भवान् नरके न जातः" इति वाक्यं अस्माकं सुविधितमेव।

प्रकृति संरक्षणम् अस्माकं कर्तव्यम् भवति। प्रकृतिः अस्माकं माता भवति। मानवाः, वयं एकीकृत्य प्रकृति संरक्षणं करोतु। प्रकृत्याः रोदनं अस्माकं कर्णपुटं भेदयति। सर्वे प्रकृतिसंरक्षणे व्यापृताः भवन्तु। अस्माकं प्रकृतिं न संरक्षति प्रकृतिः अस्माकं पाठयति। प्रकृतिसंरक्षणम् करोतु भूमिं रक्षयतु।

~~उत्तिष्ठत जाग्रत~~
~~प्राप्य वरान् निबोधत~~

मानवां ऐक्यं प्रकटनाय एक अवसरः
भवति प्रकृतिसंरक्षणम् ।

~~अद्य~~ पुरातनैकाले लंडन नगरस्य
तेंस नामकेयम् नदी मालिन्यात्
प्रतिदिनम् नाशनम् करोति । तत्
दृष्टुं एकः युवनस्य चित्ते एकः
आशयं आगतः । सः तत नदीं
संरक्षितुं पुरतः आगतः । सः परिश्रमं
करोति । तस्य आहोरात्रं प्रयत्नं
दृष्ट्वा सर्वे जनाः तस्य ~~भाग~~
प्रवर्तनस्य भागं भवति । ते
सर्वे एकीकृत्य नदीं संरक्षणं कृत्वा ।
तस्मात् प्रकारं अस्माकं प्रकृतिः ।

वयं एकीकृत्य प्रकृत्याः
उन्नमनाय प्रयत्नं करोतु ।
प्रकृत्याः अतिजीवनं अस्माकं
कर्तव्यम् भवति ।

" उत्तिष्ठत जाग्रत "
प्राप्यवरान् निबोधत . . .